

Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce

1. Úvod

Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce boli vytvorené v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Podľa tohto ustanovenia Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) v spolupráci s inštitúciami, ktoré sa v zmysle § 28 ods. 2 zákona zúčastňujú na koordinácii odborného vzdelávania a prípravy na celoštátnej úrovni, každoročne vypracúva zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce (ďalej len „zoznamy“).

Doteraz platné zoznamy boli vytvorené v roku 2015 zmysle smernice č. 8/2015, ktorou sa upravuje postup pri tvorbe zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, ktorá sa po zrušení účinnosti zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov stala obsolétou.

Aktuálne zoznamy boli vytvorené v súlade so Smernicou č. 1/2017, ktorou sa upravuje postup pri tvorbe zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, ktorá nadobudla účinnosť 15. januára 2017 (ďalej len „smernica“).

Smernica bola vypracovaná v spolupráci so zástupcami stavovských a profesijných organizácií, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Centra vedecko-technických informácií SR. Na základe pripomienok odbornej verejnosti sa určili jednotné kritériá pre zaraďovanie odborov do príslušných zoznamov s cieľom regulovať ponuku odborov vzdelávania v nadväznosti na požiadavky trhu práce. Predovšetkým sa do zoznamu študijných a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce nezaraďujú odbory, v ktorých je možné poskytovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania, odbory vo vzťahu ku ktorým je zriadené centrum odborného vzdelávania a prípravy a málopočetné odbory (je v nich 15 a menej žiakov).

Z dôvodu zabezpečenia plnenia povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí nezískali nižšie stredné vzdelanie a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, neboli predmetom zaraďovania do príslušných zoznamov učebné odbory na stredných odborných školách alebo odborných učilištiach, ktorých absolvovaním žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie.

Vzhľadom na špecifickú funkciu a v nadväznosti na požiadavky stavovských a profesijných organizácií neboli predmetom zaraďovania do príslušných zoznamov ani študijné odbory nadstavbového štúdia.

2. Zdroje údajov

Pri tvorbe zoznamov boli brané do úvahy zdroje údajov, ktoré boli relevantné pre zaradenie študijného odboru alebo učebného odboru do príslušného zoznamu. Medzi tieto údaje patria:

- ✓ absolventská miera nezamestnanosti v príslušnom odbore vzdelávania za máj 2016,
- ✓ celkový počet žiakov v príslušnom odbore vzdelávania k 15. 9. 2016,
- ✓ dodatočná potreba zamestnancov v kalendárnom roku v závislosti podľa dĺžky štúdia v príslušnom odbore vzdelávania,
- ✓ odvetvové koncepcie odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania,
- ✓ regionálne stratégie výchovy a vzdelávania,
- ✓ študijné a učebné odbory, v ktorých je možné k 1. 9. 2016 poskytovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ študijné a učebné odbory, vo vzťahu ku ktorým je k 1. 9. 2016 zriadené centrum odborného vzdelávania a prípravy,
- ✓ študijné a učebné odbory, v ktorých sa pripravuje k 15. 9. 2016 15 a menej žiakov.

3. Postup pri tvorbe zoznamov

Zoznamy boli tvorené v súlade s článkom 2 a 3 smernice. Základným kritériom pre zaradenie odboru vzdelávania do predmetných zoznamov bola absolventská miera nezamestnanosti k máju 2016, ktorú zverejňuje Centrum vedecko-technických informácií SR. Absolventská miera nezamestnanosti pre zaradenie odboru vzdelávania do zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce je v prípade študijného odboru vyššia ako 15% a v prípade učebného odboru vyššia ako 20%. Absolventská miera nezamestnanosti pre zaradenie odboru vzdelávania do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce je v prípade študijného odboru nižšia ako 5 % a v prípade učebného odboru nižšia ako 10%.

Ďalším kritériom pre zaradenie odboru vzdelávania do predmetných zoznamov bolo určenie dodatočnej potreby zamestnancov v príslušnom kalendárnom roku, ktorá bola určená v závislosti od dĺžky štúdia v príslušnom odbore vzdelávania a porovnaná s celkovým počtom žiakov, ktorí sa pripravujú na svoje budúce povolanie, povolania alebo odborné činnosti v príslušnom odbore vzdelávania.

V prípade, že dodatočná potreba zamestnancov v príslušnom kalendárnom roku je najmenej o 10 % nižšia ako je celkový počet žiakov v príslušnom odbore vzdelávania, zaradil

sa takýto odbor vzdelávania do Zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce.

Zároveň museli pre takto identifikovaný študijný alebo učebný odbor platiť nasledovné podmienky:

- a) žiadna odvetvová koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností neuvádza potrebu odborného vzdelávania a prípravy v tomto študijnom odbore alebo v tomto učebnom odbore,
- b) žiadna regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách neuvádza potrebu odborného vzdelávania a prípravy v tomto študijnom odbore alebo v tomto učebnom odbore,
- c) v študijnom odbore alebo v učebnom odbore k 1. septembru príslušného školského roka nie je možné poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- d) v študijnom odbore alebo v učebnom odbore sa k 15. septembru príslušného školského roka pripravuje viac ako 15 žiakov a
- e) k 1. septembru príslušného školského roka nie je vo vzťahu k príslušnému študijnému odboru alebo k príslušnému učebnému odboru zriadené centrum odborného vzdelávania a prípravy.

Naproti tomu v prípade, že dodatočná potreba zamestnancov v príslušnom kalendárnom roku bola najmenej o 30% vyššia ako je celkový počet žiakov v príslušnom odbore vzdelávania, zaradil sa takýto odbor vzdelávania do Zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce. V tomto prípade sa nebrali do úvahy podmienky uvedené v písmene a) až e).

V súlade so smernicou, na základe vyššie popísaných kritérií a zdrojov údajov, boli spracované v spolupráci s Inštitútom vzdelávacej politiky predmetné návrhy zoznamov, ktoré boli prerokované na zasadnutí Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu dňa 30. januára 2017.

4. Využitie zoznamov

Zoznamy budú mať v praxi nasledovné uplatnenie:

- a) študijné a učebné odbory zaradené v predmetných zoznamoch budú podľa § 4 ods. 14 a 15 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov, počas doby zaradenia zohľadňované pri rozpise finančných prostriedkov v rámci normatívneho financovania na žiaka prvého ročníka strednej odbornej školy a jeho nasledujúcich ročníkov a na žiaka strediska praktického vyučovania, ktorý je žiakom prvého ročníka strednej odbornej školy a jeho nasledujúcich ročníkov,
- b) zaradenie študijného odboru alebo učebného odboru do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce predstavuje jeden z osobitných prípadov, keď zriaďovateľ strednej školy môže za podmienok § 33 ods. 8 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní

(školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určiť aj menší počet žiakov v triede (9 žiakov v dennej forme štúdia, 5 žiakov v externej forme štúdia) ako je minimálny počet žiakov v triedach stredných škôl v zmysle § 33 ods. 7 školského zákona (17 žiakov v dennej forme štúdia, 8 žiakov v externej forme štúdia),

- c) v zmysle § 27 ods. 3 zákona sa žiakovi, ktorý sa pripravuje na povolanie, skupinu povolanií alebo odborných činností v študijnom odbore alebo učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce poskytuje motivačné štipendium z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- d) zaradenie študijného alebo učebného odboru do predmetných zoznamov predstavuje relevantné kritérium pri určovaní počtu tried prvého ročníka v dennej forme štúdia stredných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku všeobecne záväzným nariadením samosprávneho kraja v zmysle § 31 ods. 2 a 3 zákona a pri rozhodovaní ministerstva školstva podľa § 29 ods. 6 zákona o zvýšení počtu tried prvého ročníka stredných škôl určeného všeobecne záväzným nariadením samosprávneho kraja.

5. Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce

3916 M	životné prostredie
8222 M	úžitková maľba
8276 Q	produktová tvorba
8557 H	umelecký stolár

6. Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce

2430 H	operátor strojárskiej výroby
2433 H	obrábáč kovov
2435 H 01	klampiar – strojárška výroba
2435 H 02	klampiar – stavebná výroba
2464 H	strojný mechanik
2466 H 02	mechanik opravár – stroje a zariadenia
2466 H 10	mechanik opravár – koľajové vozidlá
2466 H 21	mechanik opravár – hasičská technika
2675 Q	elektrotechnika
2683 H 11	elektromechanik – silnoprúdová technika
2683 H 12	elektromechanik – automatizačná technika
2683 H 13	elektromechanik – telekomunikačná technika
2683 H 14	elektromechanik – oznamovacia a zabezpečovacia technika
2683 H 15	elektromechanik – úžitková technika
2683 H 17	elektromechanik – chladiace zariadenia a tepelné čerpadlá
2738 H 01	operátor sklárskej výroby – výroba dutého a lisovaného skla
2738 H 02	operátor sklárskej výroby – obsluha sklárskych automatov
2738 H 03	operátor sklárskej výroby – úprava a zošľachtovanie plochého skla
2738 H 04	operátor sklárskej výroby – maľba skla a keramiky

2738 H 05	operátor sklárskej výroby – výroba bižutérie a ozdobných predmetov
2738 H 06	operátor sklárskej výroby – brúsenie skla
2839 Q	manažérstvo kvality v chemickom laboratóriu
2848 M	chemická informatika
2859 K	operátor gumárskej a plastikárskej výroby
2860 K	chemik operátor
2949 M	výživa, ochrana zdravia a hodnotenie potravín
2987 H 01	biochemik – mliekarská výroba
2987 H 02	biochemik – výroba piva a sladu
2987 H 03	biochemik – liehovarnícka výroba a výroba vína
3247 K	technik obuvníckej výroby
3274 H	obuvník
3473 H 06	polygraf – grafik
3473 H 07	polygraf – tlačiar
3473 H 08	polygraf – knihár
3672 H	kamenár
3758 K	operátor prevádzky a ekonomiky dopravy
3762 H	železničiar
4561 H 01	poľnohospodár – mechanizácia
4561 H 02	poľnohospodár – farmárstvo
4578 H	rybár
5325 Q	diplomovaná všeobecná sestra
6310 Q	financie
6475 H	technicko-administratívny pracovník
7667 N	starostlivosť o seniorov v sociálnych službách
8503 K	umeleckoremeselné spracúvanie kovov

7. Záver

Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. februára 2017 pod číslom 2017-2528/5418:1-10E0 začínajúc prvým ročníkom.

minister v. r.

Prílohy

1. Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce
2. Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce
3. Učebné odbory poskytujúce stredné odborné vzdelanie
4. Študijné odbory poskytujúce úplné stredné odborné vzdelanie
5. Študijné odbory poskytujúce úplné stredné odborné vzdelanie + výučný list
6. Študijné odbory poskytujúce vyššie odborné vzdelanie